

Strategioj por kontraŭstari genran biason en lingvouzo

Charlotte Scherping Larsson

*“Saluton,
ulcĵoj/amiĉoj!
Eta paŝo por
homaro...”*

Ĉu ĉi tiu frazo sonis diskriminacia?

- Ĉu ni evitu uzi „ulĉjojn/amiĉojn” kiam ni alparolas grupojn kun malsamaj seksoj?
- Is “mankind” a neutral term?

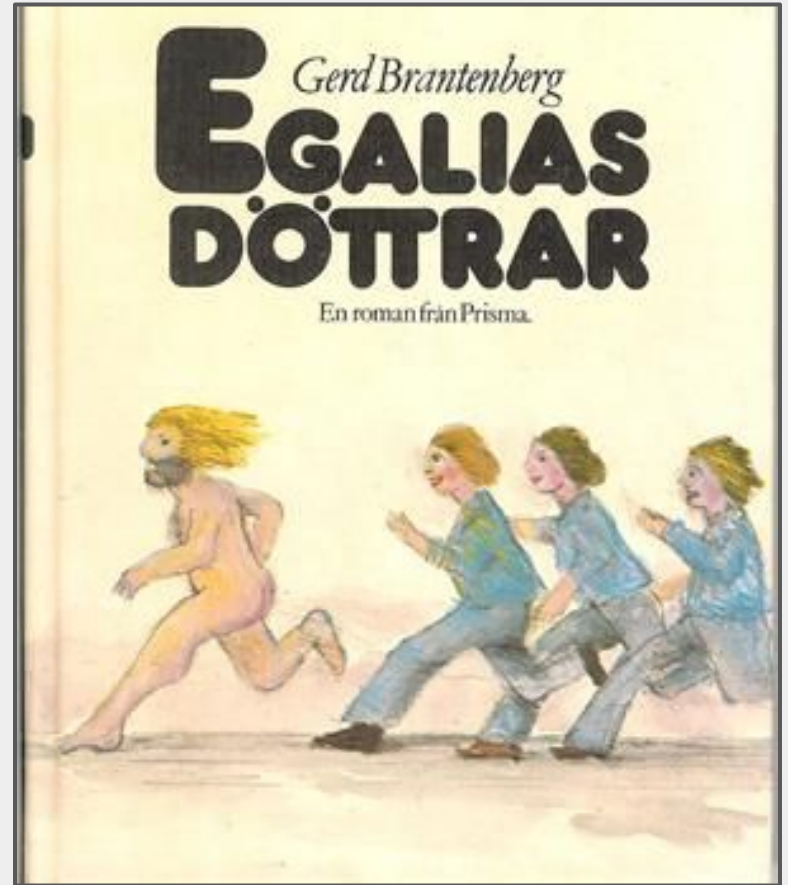
Vi ne estas la unuaj demandantaj (kiu demandas) pri ĉi tio.

Feministoj en la sepdekaj jaroj
rigardis al socio kaj lingvo kaj strebis
videblegi la malegalecon, kiun ili
spertis.

Ili menciis problemojn kiel...

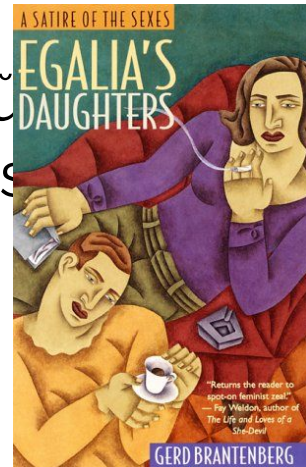
Kiel aspektas virincentra lingvo?

-Feminismo en la
1970-jaroj-

Norvega aŭtoro Gerd Brantenberg kreis spegulon de nia socio en ŝia romano Fratinoj de Egalia. Ŝi uzis “virinecon” kiel neŭtralan norman vorton por homaro, kaj ĉiuj viraj profesioj havis virinajn normajn nomojn. Viroj devis surhavi portilon por peniso.

Memoru, ke ĉi tio estas tempo de protestoj kontraŭ portado de brustoteniloj, do ne ĉiu kritiko oni povas rekte apliki al nuneco.

Ĉu vi pensas, ke virino povas malfermi ĝin?
Vi pensas, ke virino povas malfermi ĝin?

Inversa reklamado

Ĉu vi pensas, ke viro povas malfermi ĝin?
Vi pensas, ke viro povas malfermi ĝin?

Bildo: YouTube/Plastik Magazine Eli Rezkallah

Aktivistoj renverse turnis genrajn rolojn por atentigi nin al/pri seksismo en reklamoj.

Inversa lingvo

Mi revas

Pri tio, ke unutage knaboj
iĝos iu ajn ili volas esti:
(mastroj/edzoj) vikarioj,
sinjoroj kuracistoj, viraj
kirurgoj kaj viraj ĉefoficistoj.

I dream.

That one day boys will become anything
they want to be: vicar's husbands,
gentleman doctors, man surgeons and
male CEOs.

@manwhohasitall

@manwhohasitall atentigas nin * la maniero, kiel oni uzas “pozitivajn” informojn, kiuj fakte estas negativaj por virinoj.

aŭtoro

Suzette

Haden Elgin

(aŭtorino)

kreis virina

lingvon

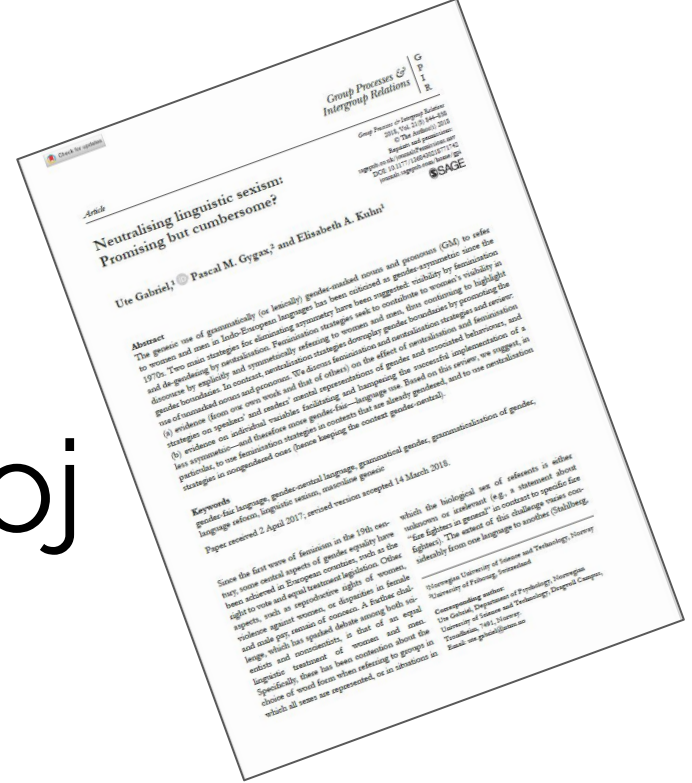
Láadan

Ekskluzivaj lingvoj por virinoj ankaŭ ekzistas ekstere de fikcio kaj verŝajne ligas al iu sentata bezono de ekskluzivaj spacoj por virinoj.

Du strategioj por malsimilaj kunteksto

(Gabriel, Gygax & Kuhn, 2018)

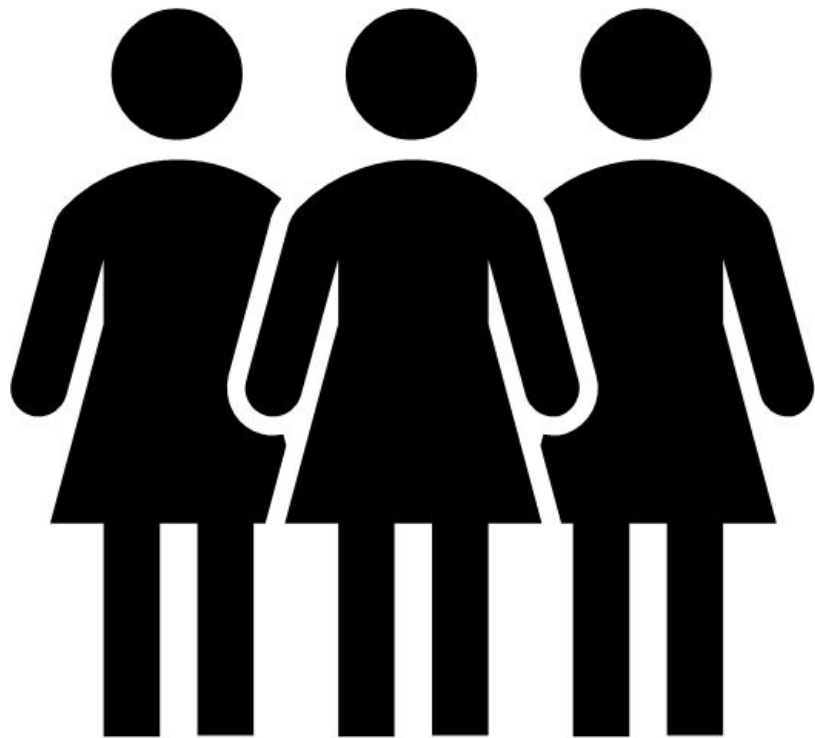

Esploristoj de GG&K proponas uzon de du malsimilaj strategioj por plibonigi egalecon, depende de la konteksto.

Feminizado:

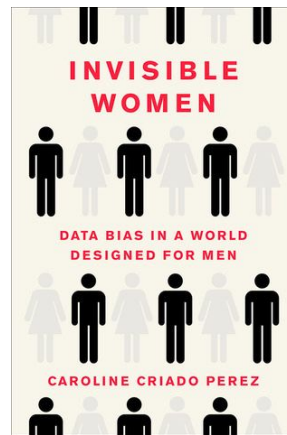
videbligi

virinojn

En kelkaj landoj egalecaj aktivistoj koncentriĝis al videbligado de virinoj trovante, ke ordinara lingvouzo estas seksista kaj malvidebligas virinojn.

Ni rigardu la germanan, la rusan kaj la francan.

La germana

“Dear citizens...”

“Liebe Bürger...”

La germana

“Dear female citizens, dear male citizens...”

Liebe...

Bürgerinnen und
Bürger

Jes, nun normalas uzi ambaux formojn “civitaninoj, civitanoj” por alparoli homojn en Germanio. Oni uzas la saman manieron ekzemple por virinaj kaj viraj kolegoj.

La rusa

iurist - iuristka (juristo)

юрист - юристка

profesorino - professorka

профессор - профессорка

La franca

auteur - auteure/autrice → les
auteur.e.s

professeur, professeure → les
professeur.e.s

Kvankam indas vidigi virinojn, uzado de inaj formoj por specifaj profesioj povas havi negativajn konsekvencojn por virinoj.

“...pli malalta socia statuso de profesiuloj finiĝantaj per -essa.
(Merkel, Maass, & Frommelt, 2012)

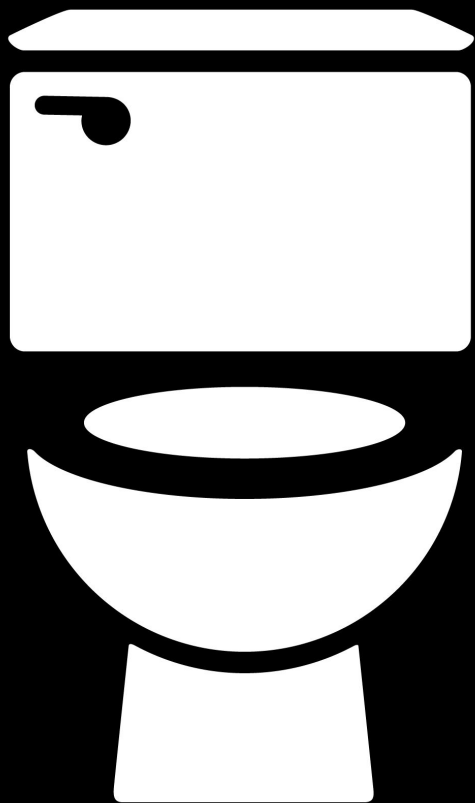
“pli malaltaj salajroj, pli malalta statuso”
(Horvath, Merkel, Maass, kaj Sczesny, 2016)

“...malpli konvinka”
(Mucchi-Faina, 2005)

“...malpli favoraj taksadoj dum laborkandidateco ol tiuj desegnitaj kun vira titolo.”
(Formanowicz, Bedynska, Cislak, Braun, & Sczesny, 2012)

Plie, duuma lingvo kaŝas kelkajn komplikecojn de la vivo, ekzemple intersekciajn/pluranecajn defiojn, sed ankaŭ spertojn de neduumuloj kaj transgenruloj.

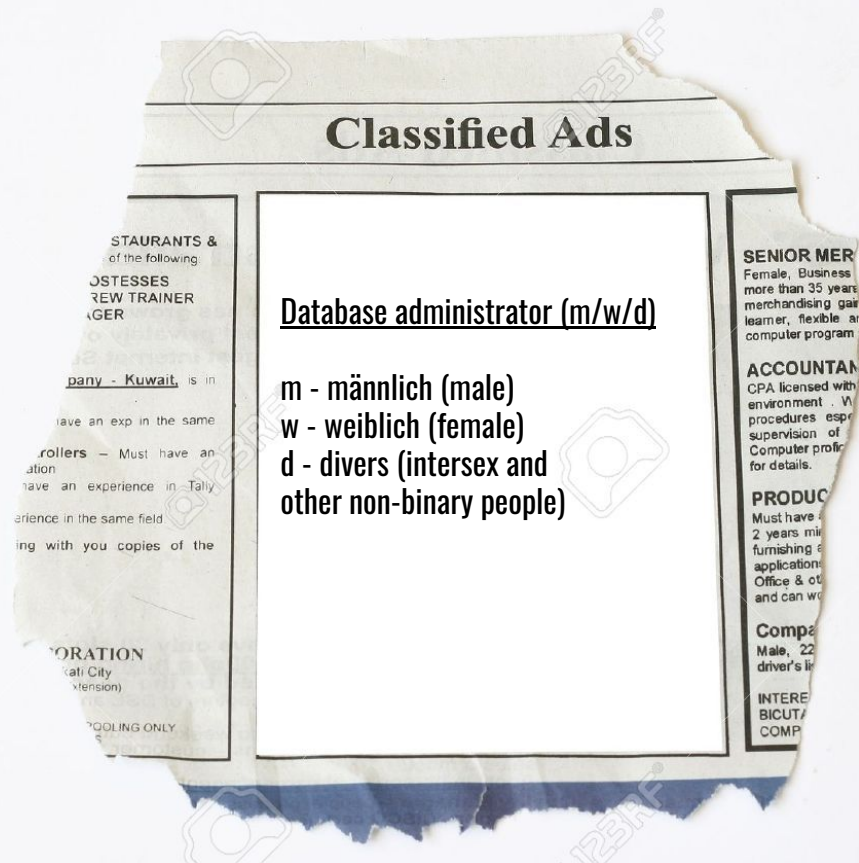

Same kiel signoj
por necesejoj ne
devas inkludi virojn
aŭ virinojn, ĉu ni
povas trovi
universalan solvon
en la lingvo?

Neduumas solvo por la germana estas kreado de neduumas kategorio, larĝigo de la kiomo de laŭleĝaj genroj al tri.

Germana laboranonco:

Neŭtraligado

manwhoasitall

@manwhoasitall

"Will you STOP calling me a 'male epidemiologist '? I'm just an epidemiologist!" shouts angry Michael, bringing his gender into everything as usual.

9:08 PM · Aug 31, 2020 · TweetDeck

fireman, firewoman →
firefighter

Ĉu vi povas pensi pri aliaj
neŭtralaj terminoj por
profesioj?

*“Saluton uloj! Mi antaŭgôjas
labori kun vi ĉiuj inteligentaj
homoj.*

*Ne forgesu: ĉiu ĉeestanto
devas alporti liajn proprajn
librojn.”*

*“Saluton **ĉiuj!** Mi antaŭĝojas
labori kun vi ĉiuj inteligentaj
homoj.*

*Ne forgesu: ĉiu ĉeestanto devas
alporti **iliajn** proprajn librojn.”*

La angla

he → he/she ; they

Esperanto

li → li/ŝi ; ri

Ĉu estas aliaj manieroj kiel neŭtraligi lingvon?

Kelkfoje gravas kontrastigi la kontribuon de virinoj kaj knabinoj. **Neutrala** lingvo povas esti la plej bona solvo en multaj situacioj, sed ne se oni bezonas mencii specifajn grupojn.

Fiksitaĵaj frazoj kiel “virinoj kaj infanoj” konektas virinojn al tradiciaj roloj en familio, sed ĉi tiu ne ĝuste reflektas virinan pozicion ekster la familio. Virinoj povas esti fajrobrigadistoj, oficistoj, homrajtaj aktivistoj.

Ankaŭ gravas konsideri infanajn rajtojn kaj defendon de familioj, sed ne limigite al la kunteksto de “virinoj kaj infanoj”.

Nia lingvo kaj politiko devas konsideri la bezonojn de virinoj kaj viroj, knabinoj kaj knaboj.

Ni devas komenci anigi transgenrulojn kaj neduumulojn ankaŭ en nian lingvon.

Kiel ni povas fari tion sen nevidebligado de virinoj kaj knabinoj?

Fontoj:

Menegatti, M., & Rubini, M. (2017). Gender bias and sexism in language. In *Oxford Research Encyclopedia of Communication*.
<https://oxfordre.com/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-470>

Gabriel, U., Gygax, P. M., & Kuhn, E. A. (2018). Neutralising linguistic sexism: Promising but cumbersome?. *Group Processes & Intergroup Relations*, 21(5), 844-858.
<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1368430218771742>